

Rapport

Datum: 14 februari 2006
Rapportnummer: 2006/050

Klacht

Verzoekers klagen erover dat de gemeente Haarlem afspraken en toezeggingen om overlast van lichtmasten langs bepaalde voetbalvelden aan te pakken niet is nagekomen.

Voorts klagen zij erover dat de gemeente hun in december 2004 onevenredig weinig tijd heeft gegund om te reageren op een aangepast lichtrapport.

Daarnaast klagen zij erover dat de gemeente hun klacht van 20 december 2004 over de gang van zaken rond het lichtrapport op 8 april 2005 ongegrond heeft verklaard.

Beoordeling

I. Niet-nakomen toezeggingen

1. Verzoekers hebben al jarenlang hinder van het licht van de lichtmasten langs de voetbalvelden nabij hun woningen. In september 2001 kwam deze kwestie aan de orde bij de behandeling van hun bezwaren tegen de aangevraagde verlenging van de tijdelijke vergunning voor enkele lichtmasten. Door de verantwoordelijke wethouder Sport c.a. werd toen toegezegd dat zou worden bezien in hoeverre de lichtoverlast kon worden beperkt. Daarbij werd aangegeven dat afscherming van de lichtbakken tot de mogelijkheden zou moeten behoren.

2. In februari 2004 deelde de betrokken wethouder aan verzoekers mee dat er kappen op de lichtmasten van het hoofdveld zouden worden aangebracht zodra de conditie van de velden dat toeliet. Hij voegde daar aan toe ervan uit te gaan dat de lichtoverlast daarmee zou worden verholpen.

3. Nadat verzoekers de betrokken wethouder in oktober 2004 hadden laten weten dat er nog niets aan de lichtmasten was gedaan, ontvingen zij in november 2004 bericht van de gemeente dat uit informatie van de leverancier van de lichtmasten naar voren was gekomen dat plaatsing van kappen op de lichtmasten van het hoofdveld waarschijnlijk geen oplossing zou bieden omdat de overlast werd veroorzaakt door de lichtmasten rond het oude kunstgrasveld. Deze lichtmasten zouden echter buiten gebruik worden gesteld zodra de verlichting van het nieuwe kunstgrasveld gebruiksgereed zou zijn.

Verzoekers reageerden daarop met de mededeling dat de hinder wel degelijk afkomstig was van de lichtmasten rond het hoofdveld.

4. De betrokken wethouder deelde op 14 maart 2005 aan verzoekster mee dat hij zich ervan bewust was dat het oplossen van het probleem van de verlichting van het hoofdveld moeizaam verliep. Hij voegde daar aan toe dat hij de betrokken voetbalvereniging uitdrukkelijk had verzocht om vóór 1 mei 2005 maatregelen te treffen en dat hij erop zou

laten toezien dat er daadwerkelijk actie werd ondernomen.

5. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de verlichting van het hoofdveld ook na 1 mei 2005 nog is gebruikt. De gemeente wees er op dat dit samenhangt met het feit dat voor de nieuwe verlichting wel een bouwvergunning was aangevraagd maar dat deze nog niet was verleend. De oude verlichting, die op zich aan de voorschriften voldeed, kon pas worden vervangen na verlening van de vergunning voor de nieuwe verlichting. Daarbij werd de verwachting uitgesproken dat de vergunning eind 2005 zou worden verleend. Eind januari 2006 was de betreffende procedure nog niet afgerond.

6. Verzoekers hebben erover geklaagd dat de gemeente Haarlem haar afspraken met en toezeggingen aan hen om de overlast van de lichtmasten langs de voetbalvelden nabij hun woningen aan te pakken, niet is nagekomen.

7. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

8. Uit het onderzoek is gebleken dat de betrokken wethouder al in september 2001 aan verzoekers heeft meegedeeld dat hij zou bezien wat aan de overlast kon worden gedaan, dat hij in februari 2004 heeft meegedeeld dat er kappen op de lichtmasten zouden worden aangebracht zodra de conditie van de velden dat toeliet, en dat hij op 14 maart 2005 heeft meegedeeld erop te zullen laten toezien dat de voetbalvereniging vóór 1 mei 2005 maatregelen zou treffen. Desondanks was de situatie begin 2006 nog niet veranderd.

9. Uit deze gang van zaken blijkt dat van de zijde van de gemeente vanaf 2001 bij verzoekers de indruk is gewekt dat de gemeente hun probleem serieus nam en dat de gemeente daadwerkelijk actie zou ondernemen om een einde te maken aan de overlast. Met name de brief van de wethouder van 14 maart 2005 bevat in dit verband een duidelijke toezegging. Verzoekers konden daaraan de gerechtvaardigde verwachting ontleenen dat de gemeente daadwerkelijk zou optreden.

10. Ondanks de verwachtingen die door de gemeente bij verzoekers zijn gewekt, is van daadwerkelijk optreden van de gemeente om een einde te maken aan de lichtoverlast geen sprake geweest. Aldus heeft de gemeente Haarlem jegens verzoekers gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is op dit onderdeel niet behoorlijk.

II. De reactietermijn voor het lichtrapport

1. In het kader van de behandeling van een aanvraag om een bouwvergunning voor het plaatsen van sportveldverlichting deed de gemeente Haarlem verzoekers, die in juni 2004 schriftelijk hun zienswijze ten aanzien van deze aanvraag aan de gemeente kenbaar

hadden gemaakt, op 16 december 2004 een aangepast lichtrappport toekomen. Verzoekers kregen de gelegenheid om op 20 december 2004 telefonisch op dit rapport te reageren.

2. Volgens verzoekers heeft de gemeente hun onevenredig weinig tijd gegund om op het aangepaste lichtrappport te reageren.

3. Het vereiste van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

4. Vaststaat dat op 16 december 2004 aan verzoekers te kennen is gegeven dat zij de gelegenheid kregen om op 20 december 2004 telefonisch op het aanvullende lichtrappport te reageren. Indien zij daarvan geen gebruik zouden maken, zou de gemeente ervan uitgaan dat zij geen reactie wensten te geven. Blijkens de informatie van de gemeente hing deze korte reactietermijn samen met de gewenste voortgang van de procedure.

5. Het aanvullende lichtrappport was opgesteld in het kader van de aanvraag van maart 2004 om een bouwvergunning voor het plaatsen van sportveldverlichting. Op deze aanvraag werd op 6 januari 2005 door het college van burgemeester en wethouders beslist.

6. Indien een bestuursorgaan in het kader van een aanvraagprocedure belanghebbenden in de gelegenheid stelt te reageren op stukken die bij de aanvraag behoren, dan dient die belanghebbenden een redelijke reactietermijn te worden gegeven. Een termijn van slechts enkele dagen, zoals in dit geval, moet in het algemeen als te kort worden aangemerkt. Dit kan anders zijn indien betrokkenen laten weten dat zij geen moeite hebben met een zo korte reactietermijn of indien het belang van snelle afronding van de besluitvorming het stellen van een zo korte reactietermijn rechtvaardigt.

7. Uit de stukken is gebleken dat verzoekers op 20 december 2004 telefonisch op het rapport hebben gereageerd omdat hun geen andere keuze is gelaten. Van instemming van verzoekers met een zo korte reactietermijn is geen sprake geweest.

8. Wat betreft het belang van de voortgang van de procedure stelt de Nationale ombudsman vast dat de aanvraag dateert van maart 2004 en dat verzoekers bij brief van 2 juni schriftelijk hebben gereageerd op de aanvraag. Vervolgens werd in oktober 2004 een hoorzitting gehouden. Uit deze gang van zaken blijkt dat de behandeling van de aanvraag van maart 2004 niet bepaald voortvarend is verlopen. Onder die omstandigheden valt ook niet in te zien waarom de afronding van de besluitvorming na de ontvangst van het aanvullende lichtrappport ineens zo snel moest worden voltooid dat verzoekers niet een redelijke reactietermijn kon worden gegund. Dit klemt temeer omdat het om een technisch rapport ging.

9. Op grond van het voorgaande stelt de Nationale ombudsman vast dat de gemeente verzoekers onvoldoende tijd heeft gegeven om te reageren op het aanvullende lichtrappport

en aldus heeft gehandeld in strijd met het vereiste van fair play.

Ook op dit onderdeel is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

III. De ongegrondverklaring van de klacht

1. Verzoekers dienden op 20 februari 2005 bij de gemeente een klacht in over de korte tijd die hun was gegund voor het geven van een reactie op het aanvullende lichtrapport.

2. Het college van burgemeester en wethouders verklaarde deze klacht op 8 april 2005 ongegrond. Het college merkte daarbij op dat de termijn die verzoekers hadden gekregen om te reageren inderdaad aan de korte kant is geweest. Volgens het college waren zij daardoor echter niet in hun belangen geschaad aangezien hun reactie was meegenomen in de besluitvorming, het een aanvullend rapport betrof waarvan de conclusies wat betreft de lichthinder voor omwonenden niet anders waren dan in het eerste rapport, en verzoekers in de bezwaarprocedure ook nog in het geweer konden komen tegen het aanvullende rapport.

3. Verzoekers hebben bij de Nationale ombudsman geklaagd over de ongegrondverklaring van hun klacht.

4. In het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman herhaalde het college van burgemeester en wethouders van Haarlem de argumenten op basis waarvan het college de klacht van verzoekers op 8 april 2005 ongegrond had verklaard.

5. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit vereiste impliceert dat de motivering van de beslissing over de gegrondheid van een klacht die beslissing moet kunnen dragen.

6. Zoals hiervoor onder II. Is overwogen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de gemeente verzoekers onvoldoende tijd heeft gegeven om op het aanvullende lichtrapport te reageren. De vraag of verzoekers al dan niet in hun belangen zijn geschaad doordat hun slechts een reactietermijn van enkele dagen is gegeven, kan niet worden beantwoord omdat niet kan worden vastgesteld hoe hun reactie zou hebben geluid indien hun een langere reactietermijn was gegund. Het argument dat zij in de bezwaarfase nog inhoudelijk konden reageren op het aanvullende rapport is evenmin steekhoudend omdat het rapport behoorde bij de aanvraag waarover nog moest worden beslist.

7. Al met al acht de Nationale ombudsman de argumenten die het college van burgemeester en wethouders heeft genoemd ter onderbouwing van de ongegrondverklaring van de klacht, niet overtuigend. Die beslissing over de klacht kan niet worden gedragen door die argumenten. Aldus is gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is ook op dit onderdeel niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van medewerkers van de gemeente Haarlem is gegrond ten aanzien van:

- het niet nakomen van toezeggingen, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid;
- de reactietermijn voor het lichtrapport, wegens schending van het vereiste van fair play;
- de ongegrondverklaring van de klacht, wegens schending van het motiveringsvereiste.

Onderzoek

Op 2 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een op 28 april 2005 gedateerd verzoekschrift van mevrouw X en de heren Y en Z, allen te Haarlem, met een klacht over een gedraging van medewerkers van de gemeente Haarlem.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Haarlem, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarbij werden aan het college enkele specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reacties van het college en van verzoekers gaven aanleiding het verslag op enkele punten aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Al in de jaren negentig meldden omwonenden van het sportterrein van voetbalvereniging TYBB te Haarlem dat zij last hadden van de kunstverlichting rond het complex. In 2001 maakten verzoekers aan de gemeente Haarlem en aan het bestuur van TYBB opnieuw kenbaar dat zij veel hinder ondervonden van het licht van enkele lichtmasten. Zij drongen er bij zowel de voetbalvereniging als bij de gemeente op aan de lichtoverlast te beperken.

2. Verzoekers deelden in 2001 aan de gemeente Haarlem mee dat zij bezwaar hadden tegen de verlenging van de tijdelijke vergunning voor twee lichtmasten bij het terrein van TYBB. De kwestie werd behandeld tijdens een bijeenkomst van de Commissie Bouwzaken op 26 september 2001. Tijdens de behandeling van de bezwaren werd vastgesteld dat verzoekers niet zozeer last ondervonden van de masten waarvoor verlenging van de tijdelijke vergunning werd gevraagd, als wel van een aantal masten bij het trainingsveld van TYBB.

In het beknopte verslag van de bijeenkomst van 26 september 2001 staat het volgende:

“... De heer (een van de commissieleden; N.o.) stelt die middag moeite te hebben gedaan om te bewerkstelligen dat de mogelijkheid wordt gezien om de licht-overlast zoveel mogelijk te beperken. De ambtenaren van de verschillende afdelingen hebben toegezegd hieraan te willen meewerken.

(...)

De heer (een ambtenaar van de gemeente Haarlem; N.o.) benadrukt dat het eigenlijk een kwestie is van privaatrechtelijke aard, aangezien de masten in eigendom van TYBB zijn; toch zal getracht worden de overlast te beperken.

De overige commissieleden verklaren zich eveneens accoord met de verlenging van de tijdelijke vergunning.

Ieder is van mening dat het goed is dat er iets aan de licht-overlast van de andere masten gedaan wordt.

(...)

Toezeggingen portefeuillehouder:

Er zal bezien worden in hoeverre de overlast door het licht beperkt kan worden door met TYBB, de bezwaarden en de gemeente om tafel te gaan zitten. Afscherming van de lichtbakken zal tot de mogelijkheden moeten behoren...”

3. In de daarop volgende periode zetten onder anderen een opbouwwerker en een lid van de gemeenteraad, tevens lid van de Commissie Bouwzaken, zich in om het probleem van

lichtoverlast op te lossen. Daartoe voerden zij gesprekken met verzoekers en met vertegenwoordigers van de gemeente en van de voetbalvereniging.

In een brief van het gemeenteraadslid van 12 november 2003 staat het volgende:

“...Onder andere sprak ik een vertegenwoordiger van TYBB die mij toezegde dat er kappen op de lampen van de sportverlichting geplaatst zouden worden. Dat zou alleen niet direct kunnen, maar moest wachten tot de zomervakantie wegens het drukke gebruik van de velden. Er zou namelijk een hoogwerker op het veld moeten komen om de kappen aan te brengen. Ook zou het veld te drassig zijn in het voorjaar.

Deze toezegging werd mij gedaan nadat ik als raadslid zowel gemeente als TYBB een aantal malen hierover gesproken had, en alle partijen vonden dat TYBB het probleem moest en kon oplossen. Het leek dat daarmee uw probleem zou worden opgelost. Later heb ik vernomen dat de zomervakantie helemaal niet gebruikt is voor het aanbrengen van de kappen en dat TYBB zijn belofte dus niet gehouden heeft...”

4. De secretaris van het bestuur van TYBB deelde bij brief van 10 februari 2004 het volgende mee aan de gemeente Haarlem:

“...Hiermee bevestigen wij u, dat het omnibestuur S.V. TYBB het besluit heeft genomen om kappen aan te brengen op de lichtmasten van het hoofdveld, zodanig, dat er geen lichtoverlast meer is voor omwonenden...”

5. Op 16 februari 2004 deelde de wethouder Sport c.a. onder verwijzing naar de brief van TYBB van 10 februari 2004 het volgende mee aan verzoekers:

“...Bovengenoemde kappen zullen worden aangebracht zodra de conditie van de grassportvelden dit toelaat.

Ik ga ervan uit, dat na het aanbrengen van bovengenoemde kappen de door u ervaren lichtoverlast verholpen zal zijn...”

6. Op 10 maart 2004 ontvingen burgemeester en wethouders van Haarlem een aanvraag om een bouwvergunning voor het plaatsen van sportveldverlichting (acht lichtmasten van 15 meter hoog) ten behoeve van de voetbalvelden waarvan TYBB gebruik maakt. De aanvraag was ingediend door de sector Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Haarlem. Voor deze aanvraag werd door de gemeente een vrijstellingsprocedure ex artikel 19a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening gevolgd. Bij brief van 2 juni 2004 maakten verzoekers, mede namens een aantal anderen, de gemeente hun zienswijze kenbaar met betrekking tot deze aanvraag. In hun “zienswijzenbrief” stelden verzoekers onder andere het volgende:

“Er wordt een nog onbekend aantal extra lichtmasten à 18 m hoogte geplaatst. Er is toegezegd dat op het eerste en tweede veld van TYBB kappen/schermen op de lichtmasten geplaatst worden, zodat het kunstlicht uitsluitend en alleen op de velden schijnt.

Onze ervaring is echter dat er wel zaken worden toegezegd maar dat de uitvoering jaren op zich laat wachten en zodoende dus gewoon niet tot stand komt.”

7. In verband met de brief van verzoekers deed de gemeente hun de relevante stukken toekomen, waaronder een zogenoemd lichtrapport van de firma Strago van 13 augustus 2004.

8. Verzoekers werden naar aanleiding van hun brief van 2 juni 2004 uitgenodigd voor een hoorzitting op 12 oktober 2004. Omdat zij toen waren verhinderd, werden zij uitgenodigd voor een hoorzitting op 26 oktober 2004. Verzoekers lieten aan de gemeente weten dat zij niet naar de hoorzitting zouden komen.

9. Inmiddels hadden verzoekers de wethouder Sport c.a., naar aanleiding van zijn brief van 16 februari 2004 (zie onder 5.), bij schrijven van 18 oktober 2004 gevraagd hoe het stond met de plaatsing van de kappen. Daarbij wezen zij erop dat er de afgelopen acht maanden niets was veranderd.

10. Het hoofd van de afdeling Sport en Recreatie van de gemeente Haarlem reageerde bij brief van 17 november 2004 als volgt:

"...In uw, aan wethouder (...) van Sportzaken gerichte, brief van 18 oktober 2004 informeert u naar de situatie ten aanzien van de lichtmasten rondom het hoofdveld (veld 1) van de voetbalvereniging Tybb op het Sportpark Noord-Schalkwijkerweg. Met name wilt u weten of en wanneer er nu kappen op de armaturen van deze lichtmasten worden aangebracht.

In antwoord op uw vraag kan ik u het volgende laten weten: de vereniging Tybb heeft al langere tijd geleden overleg gevoerd met de leverancier van de lichtmasten, de fa. Strago te Gorinchem, over het aanbrengen van de bedoelde kappen op de onderhavige lichtmasten. De fa. Strago heeft Tybb er na enig onderzoek op gewezen dat de plaatsing van deze kappen uiteraard mogelijk is, maar een niet onaanzienlijke investering zal vergen en - en dat is het essentiële punt in het verhaal - naar alle waarschijnlijkheid geen oplossing zal bieden voor de door u ondervonden hinder. Deze wordt namelijk, aldus de fa. Strago, niet veroorzaakt door de veldverlichting van veld 1, die aan alle voorschriften op het gebied van (het voorkomen van) lichthinder voldoet, maar door de veel oudere, technisch minder geavanceerde, armaturen van drie lichtmasten die behoorden bij het oude, inmiddels buiten gebruik gestelde, kunstgrasveld van Tybb. Deze armaturen worden momenteel gebruikt om een trainingsstrook te verlichten.

Tybb maakt van deze trainingsstrook gebruik zolang de veldverlichting van het recent aangelegde kunstgrasveld (2) nog niet gebruiksgereed is. Dit had al enige tijd geleden het geval moeten zijn, maar door oorzaken buiten de invloedssfeer van de afdeling Sport en Recreatie heeft de ingebruikname van laatstgenoemde lichtinstallatie helaas langer op zich laten wachten dan in de bedoeling lag. Zodra de nieuwe veldverlichtingsinstallatie echter alsnog in gebruik genomen zal zijn, zullen de drie oude armaturen buiten gebruik gesteld worden.

Ik meen er vanuit te mogen gaan dat met de buiten gebruikstelling van de oude lichtmasten een einde zal komen aan de nu nog door u ondervonden hinder..."

11. Op 16 december 2004 deed de gemeente verzoekers, na telefonisch overleg met verzoeker Y, een aangepast lichtrapport van de firma Strago toekomen. Dit rapport was gedateerd 9 december 2004. Het rapport telt negentien pagina's en bestaat voornamelijk uit tabellen met betrekking tot lichtuitstraling en verlichtingssterkte. Verzoekers werden in de gelegenheid gesteld om op maandag 20 december 2004 telefonisch op de aanvulling van het rapport te reageren. In de aanbiedingsbrief van 16 december 2004 staat het volgende:

"...Mocht (de betrokken ambtenaar van de sector Stedelijke Ontwikkeling; N.o.) u maandag niet kunnen bereiken, dan ga ik ervan uit dat u geen reactie op de aanvulling wenst te geven..."

12. In de week van 20 december 2004 was er verschillende keren telefonisch contact tussen verzoekster en de betrokken ambtenaar van de sector Stedelijke Ontwikkeling respectievelijk de betrokken medewerker van de afdeling Milieu van de sector Stadsbeheer.

13. Bij brief van 21 december 2004 bevestigde verzoeker Y het telefoongesprek met de betrokken ambtenaar van de sector Stedelijke Ontwikkeling van 20 december 2004.

14. Bij brief van 28 december 2004 bevestigde het hoofd Specifieke Taken van de afdeling Vergunningen en Toezicht van de sector Stedelijke Ontwikkeling de telefonische contacten tussen verzoekster en de gemeente vanaf 20 december 2004. Aan het slot van haar brief wees bedoeld hoofd erop dat indien verzoekers naar aanleiding van een nog te verkrijgen nadere uitleg over het rapport nog opmerkingen hadden, zij die naar voren konden brengen in de bezwaarprocedure.

15. Naar aanleiding van de brief van het hoofd van de afdeling Sport en Recreatie van 17 november 2004 (zie onder 10) richtten verzoekers zich bij brief van 31 december 2004 opnieuw tot de wethouder Sport c.a. In hun brief staat het volgende:

"...De bovengenoemde 'informatieve brief' d.d. 17-11-04 is werkelijk te gek voor woorden; een zeer ongeloofwaardig verhaal.

Zowel de gemeente als TYBB weten heel goed na 7 jaar briefwisseling en verslagen om welke lichtmasten het gaat.

Het gaat om de zes splinternieuwe - dus `technisch' goede - 18 m. hoge lichtmasten die in 1997 zonder kennisgeving aan de direct omwonenden geplaatst zijn en waar dus later zeer duidelijke afspraken over gemaakt zijn.

Het is dus een antwoord dat nergens op slaat, echt gewoon te zot om nu, na weer een jaar uitstellen, rekken en trekken, plotseling met een wazig technisch verhaal over 3 oude en totaal andere lichtmasten te komen die bovendien ook nog op een héél andere plek op het terrein staan; en die 3 masten zouden dan te oud zijn om voorgestelde voorzieningen te kunnen dragen.

Daarbij wordt dan ook nog als extra argument om geen voorzieningen meer aan te brengen aangevoerd dat deze oude masten buiten werking zijn gesteld.

Allereerst blijkt dat de genoemde 3 lichtmasten vanaf het nieuwe seizoen - en ook in alle jaren daarvoor - gewoon volop in gebruik zijn.

Ten tweede liggen er duidelijke afspraken over het aanbrengen van `kappen' en niet over één bepaalde firma die de kappen moet aanbrengen.

(...)

Hoewel deze toezegging voor kappen werd gedaan, ook door TYBB zelf, is ons nu duidelijk geworden dat de Ver. TYBB en de gemeente geenszins van plan zijn om geld te investeren in lichtbeperkende maatregelen.

(...)

En mogen wij dan ook van de gemeente verwachten dat zij zich aan haar afspraken houdt? Dat lijkt ons niet meer dan redelijk.

U bent ruimschoots in de gelegenheid geweest om dit probleem op te lossen, dit heeft u willens en wetens nagelaten.

Wij houden u aan de in het verleden gemaakte toezeggingen en afspraken en vertrouwen erop dat deze beloften alsnog nagekomen en uitgevoerd worden...”

16. Bij besluit van 6 januari 2005 verleende het college van burgemeester en wethouders van Haarlem vergunning voor de plaatsing van sportveldverlichting, zoals op 10 maart 2004 aangevraagd. Het besluit hield tevens verlening in van vrijstelling als bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en ongegrondverklaring van de ingebrachte zienswijzen.

17. Verzoekers maakten bij brief van 15 februari 2005 bezwaar tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 6 januari 2005.

18. Bij brief van 20 februari 2005 dienden verzoekers bij het college van burgemeester en wethouders een klacht in over onder meer de handelwijze van de betrokken ambtenaar van de sector Stedelijke Ontwikkeling. Zij schreven het volgende:

"...Donderdag, 16-12-2004 om 13.00 uur, belt (de betrokken ambtenaar; N.o.) ondergetekende geheel onverwachts op met de mededeling dat er een aanvulling is op het eerste lichtschema van de firma Strago.

Dit schema werd ons op 12-10-2004 toegezonden, samen met andere stukken, naar aanleiding van ons schrijven d.d. 2-6-2004.

(De betrokken ambtenaar; N.o.) bevestigt dat dit eerste lichtschema inderdaad niet klopte, vandaar deze aanvulling. Zij deelt vervolgens mee dat ze op zéér korte termijn wil weten of wij nog op- en aanmerkingen op dit nieuwe rapport hebben en stelt voor dit lichtschema nog diezelfde avond op het adres van ondergetekende af te geven, zodat wij haar op maandagochtend, 20-12-04, om 11.00 uur precies, kunnen terugbellen om onze reactie te geven.

Ze stelt dat zij per se maandagochtend teruggebeld wil worden omdat zij haar stukken door moet sturen naar B&W.

Met andere woorden: als wij niet op haar voorstel ingaan, dan neemt zij aan dat wij accoord gaan met dit rapport en stuurt zij dit - zonder opmerkingen onzerzijds - rechtstreeks door naar het college van B&W.

(De betrokken ambtenaar; N.o.) benadrukt dat het rapport aan alle wettelijke eisen voldoet.

Volledig overdonderd en onder druk gezet, stemt ondergetekende in met haar voorstel, deelt mee dat het feitelijk slechts één werkdag voor het weekend is en dat zij daarom niet kan garanderen dat zij dat nog in orde kan brengen met de achterban, gezien de te volgen procedure binnen onze organisatie.

Het nieuw aangereikte lichtrapport blijkt van hetzelfde kaliber te zijn als het eerste rapport.

Naar onze mening ontbreken essentiële gegevens waardoor het rapport voor een leek niet te lezen valt. Bij navraag aan een technicus op dit gebied, bleek ook dat de voor hem nodige gegevens ontbraken om überhaupt iets over dit rapport te kunnen zeggen.

Dus het rapport is noch voor een leek noch voor een deskundige goed te interpreteren, het rammelt, een gefundeerde reactie is dus niet te geven.

De technicus noemde dit zelfs een "junkrapport".

Wie schetst bovendien onze verbazing als wij constateren dat het betreffende lichtschema al een week bij de gemeentelijke afdeling blijkt te liggen, terwijl óns dwingend wordt verzocht een reactie binnen één werkdag te geven.

Maandag, 20-12-2004, belt ondergetekende op de afgedwongen tijd - 11.00 uur precies - (de betrokken ambtenaar; N.o.) op om haar dit mee te delen en om uitleg te vragen over enkele zaken.

Zonder die uitleg is het n.l. onmogelijk om dat krakkemikkige, rammelende rapport te lezen.

(De betrokken ambtenaar; N.o.) kan ons dat niet vertellen, maar belooft contact op te nemen met (...), van afdeling Milieu, die ons zeker meer kan vertellen.

Ook dan weer moet er per se dag en tijdstip worden afgesproken om teruggebeld te worden. Onder druk geeft ondergetekende haar 2 dagen en tijden door, omdat zij volgens (de betrokken ambtenaar; N.o.) zelf niet direkt naar (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) kan bellen.

Op de afgesproken dagen wordt ondergetekende niet teruggebeld.

Donderdag 23-12-2004, vijf minuten voor 9.00 uur 's ochtends, belt (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) buiten de afgesproken dagen en tijden op.

Ondergetekende zegt dat zij hem nu onmogelijk te woord kan staan en vraagt wanneer zij hem terug kan bellen. Hierop antwoordt (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) deze dag had opgegeven en dat hij de eerstvolgende 14 dagen niet opbelbaar is. Dus moet ondergetekende half januari nog maar eens proberen te bellen. Een vaste afspraak kan hij niet maken.

Tot onze grote verbazing werden nog in diezelfde week (week no. 52) 8 nieuwe lichtmasten op het TYBB-terrein geplaatst..."

Verzoekers voegden daar het volgende aan toe:

"...Wij vinden het zeer onbehoorlijk dat van ons een reactie binnen één werkdag wordt gevraagd, terwijl de ambtenarij het betreffende rapport al minstens een week in huis had. Waar zij het lef vandaan halen om ons op een dusdanige manier onder druk te zetten!..."

19. De wethouder Sport c.a. van de gemeente Haarlem deelde in reactie op de brief van verzoekers van 31 december 2004 (zie onder 15) bij brief van 14 maart 2005 het volgende mee aan verzoekster:

"...Ik ben mij ervan bewust dat het oplossen van de door u ondervonden hinder, van de verlichting van het hoofdveld van de v.v. TYBB, moeizaam verloopt.

Bij brief van 16 februari 2004 bent u ervan in kennis gesteld dat de s.v. TYBB had besloten kappen te plaatsen op de betreffende lichtmasten.

Op grond van uw brief heb ik bij TYBB navraag laten doen over de stand van zaken. Dit leverde de volgende informatie op.

Naar aanleiding van het advies van de firma Strago wordt getwijfeld aan het voor u gewenste effect bij de plaatsing van kappen. Daar deze kappen een aanzienlijke investering vergen overweegt TYBB bij het hoofdveld dezelfde armaturen te plaatsen als welke recent geplaatst zijn rond het kunstgrasveld. Dit zou zowel voor de verlichting van het veld als voor u wel een verbetering zijn.

Ik heb TYBB nogmaals gewezen op haar toezegging en uitdrukkelijk verzocht om vóór 1 mei a.s. maatregelen te treffen en u daarover de informeren. Ik zal er op laten toezien dat er ook daadwerkelijk actie wordt ondernomen..."

20. De klacht van verzoekers over de betrokken ambtenaar van de sector Stedelijke Ontwikkeling werd op 8 april 2005 behandeld tijdens een hoorzitting. Op dezelfde datum verklaarde het college van burgemeester en wethouders van Haarlem deze klacht ongegrond. Namens het college stelde de directeur van de sector Stedelijke Ontwikkeling in zijn afdoeningsbrief van 8 april 2005 het volgende:

"...Bij brief van 2 juni 2004, ontvangen 11 juni 2004, dient u, mede namens 43 andere omwonenden, een zienswijze in tegen de aanvraag bouwvergunning voor het plaatsen van sportveldverlichting ten behoeve van de voetbalvelden, op het perceel Henk van Turnhoutpad 1 te Haarlem. Deze zienswijze dient u in, in het kader van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19a van de WRO, die voor het bovengenoemde bouwplan wordt gevolgd.

Naar aanleiding van deze zienswijze bent u en de 43 andere omwonenden, bij brief van 30 september 2004, uitgenodigd voor een hoorzitting. Deze hoorzitting vindt op 12 oktober 2004 plaats. Ten behoeve van deze hoorzitting krijgt u een informatieblad en alle relevante stukken thuisgestuurd.

Zowel mondeling als schriftelijk laat u vervolgens aan de behandelend ambtenaar (...) op 11 oktober 2004 weten dat u noch de 43 andere omwonenden - zonder opgaaf van redenen - niet in de gelegenheid zijn de hoorzitting bij te wonen. (De behandelend ambtenaar; N.o.) heeft u toen tijdens dat gesprek reeds meegedeeld dat de volgende hoorzitting op 26 oktober 2004 plaatsvindt. U verzoekt haar vervolgens bij het plannen van het agendapunt dit zo laat mogelijk op de agenda te plaatsen.

Bij brief van 11 oktober 2004 worden u en de andere 43 omwonenden wederom uitgenodigd voor een hoorzitting. Deze vindt plaats op 26 oktober 2004. Bij de bepaling van de agenda is rekening gehouden met uw wensen. Op 26 oktober 2004 om 19.50 uur,

het tijdstip waarop de bovengenoemde aanvraag op de agenda staat, wordt er per bode een brief afgeleverd, waarin u en de 43 andere omwonenden wederom aangegeven dat men, zonder opgaaf van redenen, niet in de gelegenheid is de hoorzitting bij te wonen dan wel geen behoefte heeft aan een hoorzitting.

In de tussentijd is door de afdeling Milieu (...) geconstateerd dat het licht-hinderrapport, zoals dat door de afdeling Sport en Recreatie van de gemeente Haarlem is ingediend bij de aanvraag om bouwvergunning, niet voldoet aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan een dergelijk rapport. (De betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) verzoekt vervolgens de aanvrager het rapport aan te vullen. De aanvrager voldoet aan dit verzoek en op 9 december 2004 ontvangt (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) het aanvullend licht hinderrapport. (De betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) constateert dat het rapport nu wel voldoet aan de wettelijke eisen en stelt hiervan (de behandelend ambtenaar; N.o.) per e-mail op de hoogte. Op verzoek van (de behandelend ambtenaar; N.o.) stuurt (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) dit rapport vervolgens per e-mail op 16 december 2004 aan (de behandelend ambtenaar; N.o.) toe. Na ontvangst van het rapport neemt (de behandelend ambtenaar; N.o.) contact met u op en deelt u mede dat er een aanvullend rapport is ingediend. Zij zegt toe dit rapport dezelfde dag persoonlijk bij u te komen afgeven. Verder spreekt zij met u af dat zij u, vanwege de voortgang van de procedure, op 20 december 2004, op een tijdstip dat het u schikt, belt om uw reactie op het rapport te vernemen. Het rapport wordt zoals afgesproken diezelfde avond bij u in de brievenbus gedeponneerd.

Op 20 december 2004 neemt (de behandelend ambtenaar; N.o.) zoals afgesproken, om 11.00 uur contact met u op. U geeft aan dat naar uw mening het lichtrapport niet voldoende is en dat er essentiële gegevens ontbreken. Hierbij noemt u: de kleuraanduiding, de windrichting en de begripsbepalingen. Verder geeft u aan dat u graag een nadere uitleg wenst van het rapport. (De behandelend ambtenaar; N.o.) zegt u toe dat (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) contact met u zal opnemen om het rapport nader toe te lichten en verzoekt u vervolgens aan te geven wanneer (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) u kan bereiken.

U geeft aan dat u dinsdagmiddag vanaf 15.45 uur of donderdagochtend te bereiken bent. Verder spreekt (de behandelend ambtenaar; N.o.) met u af dat zij u donderdagochtend 23 december 2004 om 12.00 uur zal bellen om uw nadere reactie te vernemen. Tot slot spreekt zij met u af en zij bevestigt dit schriftelijk, dat u uw nadere reactie ook in de bezwaarschriftenprocedure naar voren kan brengen. Ook u bevestigt uw reactie schriftelijk. Deze reactie wordt opgenomen in de beschikking en per e-mail medegedeeld aan de desbetreffende wethouders.

Conform afspraak belt (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) u op donderdagochtend 23 december 2004 op. Daarbij geeft u aan geen tijd te hebben om het rapport te bespreken. (De betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) spreekt met

u af dat u hem kan bellen indien u nadere informatie zou wensen.

(De behandelend ambtenaar; N.o.) belt u vervolgens om 12.00 uur op, maar de telefoon wordt niet opgenomen.

Uit het vorenstaande concludeer ik dat de termijn die u kreeg om het aanvullende rapport te bestuderen inderdaad aan de korte kant is geweest. Naar mijn mening bent u echter daardoor niet in uw belangen geschaad gezien het feit dat uw reactie is meegenomen in de besluitvorming. Bovendien betrof het een aanvullend rapport en waren de conclusies voor wat betreft de lichthinder voor omwonenden niet anders dan in het eerste rapport. Tot slot kunt u in de bezwaarschriftenprocedure tegen dit aanvullende rapport nog in het verweer komen.

Verder concludeer ik dat (de behandelend ambtenaar; N.o.) en (de betrokken medewerker van de afdeling Milieu; N.o.) zorgvuldig hebben gehandeld. De brieven die u heeft gestuurd, zijn alle beantwoord, de bovengenoemde afspraken die met u zijn gemaakt, zijn alle nagekomen en u bent niet tegengewerkt door de genoemde ambtenaren van de gemeente Haarlem..."

21. De secretaris van het bestuur van TYBB liet bij brief van 27 april 2005 het volgende weten aan verzoekster:

"...Het is van het begin af aan onduidelijk geweest welke verlichting nu overlast veroorzaakte. Zoals beschreven in de brief (van het hoofd van de afdeling Sport en Recreatie van 17 november 2004, zie onder 10; N.o.) zou de overlast niet veroorzaakt worden door veldverlichting bij het hoofdveld, maar door de lichtmasten bij het oude kunstgrasveld. Echter, nu de lichtmasten bij het oude kunstgrasveld niet meer worden gebruikt, blijkt toch, dat de verlichting van het hoofdveld overlast veroorzaakt.

Wij hebben vorig jaar de fa. Strago al een offerte laten maken voor kappen op de lichtmasten bij het hoofdveld. Echter, omdat de fa. Strago van mening was, dat, ondanks de aanzienlijke investering, dit geen oplossing zou bieden, hebben wij dat niet laten uitvoeren en zijn naar andere oplossingen gaan zoeken. Onlangs hebben wij een offerte laten maken door de fa. Strago voor het vervangen van de schijnwerpers.

Daarnaast voltrekt zich echter iets heel anders, waardoor het bovenstaande niet meer ter zake doende is. Door de fusie-ontwikkelingen met DCO, zal mogelijk op korte termijn het hoofdveld ook een kunstgrasveld worden, waarbij de bestaande lichtmasten zullen worden vervangen door nieuwe, welke gelijkwaardig zijn aan die welke op het tweede veld zijn aangebracht.

Wat betreft de oude lichtmasten van het hoofdveld, welke overlast zouden veroorzaken, zal het bestuur van de S.V. TYBB er op toe zien, dat deze vanaf 1 mei 2005 niet meer zullen worden gebruikt..."

De secretaris van het bestuur van TYBB stuurde een kopie van zijn brief naar de wethouder Sport c.a. van de gemeente Haarlem.

22. Bij brief van 2 mei 2005 ging de directeur van de sector Stedelijke Ontwikkeling namens het college van burgemeester en wethouders in algemene zin in op de klachtbrief van verzoekers van 20 februari 2005. Hij beëindigde zijn brief als volgt:

“...Concluderend wil ik het volgende naar voren brengen.

Aan de mogelijke oplossing van uw probleem wordt momenteel aandacht besteed door de heer (...) van Sport en Recreatie van de sector MO (Maatschappelijke Ontwikkeling; N.o.).

De inhoudelijke kant van uw klacht over een medewerkster van Stedelijke Ontwikkeling is in mijn visie naar behoren behandeld en afgedaan. (...)

Tenslotte verwijs ik u voor wat betreft uw inhoudelijke bezwaren tegen de verleende bouwvergunning naar de lopende bezwarenprocedure.

Hiermee sluit ik in ieder geval de discussie en ga ervan uit dat ik u naar behoren geïnformeerd heb...”

23. De desbetreffende Kamer uit de commissie beroep- en bezwaarschriften van de gemeente Haarlem adviseerde het college van burgemeester en wethouders op 25 juli 2005 om het bezwaarschrift van verzoekers van 15 februari 2005 niet-ontvankelijk te verklaren wegens overschrijding van de bezwaartermijn.

Het college nam dit besluit over en verklaarde het bezwaarschrift bij besluit van 6 september 2005 niet-ontvankelijk.

B. Standpunt verzoekers

Het standpunt van verzoekers is weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem

In het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman liet het college van burgemeester en wethouders van Haarlem bij brief van 14 juni 2005 het volgende weten:

“...Allereerst willen wij opmerken dat beide klachten betrekking hebben op verschillende velden van de s.v. TYBB.

Onlangs heeft de gemeente Haarlem een bouwvergunning verleend voor veld 2. In het kader van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19, lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) voor het plaatsen van sportveldverlichting (acht lichtmasten), op het perceel Henk van Turnhoutpad 1 te Haarlem, is een lichtrapport opgesteld.

Met betrekking tot dit lichtrapport is bij brief van 8 april 2005 door de gemeente opgemerkt dat de termijn die klagers in december 2004 kregen om het aanvullende rapport te bestuderen inderdaad aan de korte kant is geweest. Klagers zijn daardoor niet in hun belangen geschaad, aangezien hun reactie is meegenomen in de besluitvorming. Bovendien betrof het een aanvullend rapport en waren de conclusies voor wat betreft de lichthinder voor omwonenden niet anders dan in het eerste rapport. Bovendien bestaat de mogelijkheid in de bezwaarschriftenprocedure tegen dit aanvullende rapport in het geweer te komen.

Bij brief van 2 mei 2005 hebben wij andermaal voor inhoudelijke bezwaren tegen de verleende bouwvergunning verwezen naar de lopende bezwarenprocedure. Naar onze mening hebben wij de klacht hiermee zorgvuldig behandeld en afgedaan.

De tweede klacht heeft betrekking op de verlichting rond veld 1, het hoofdveld. Ambtenaren van de gemeente Haarlem hebben in het verleden regelmatig overleg gevoerd met het bestuur van de s.v. TYBB om een einde te maken aan de door klagers ondervonden lichtoverlast.

Bij brief van 16 februari 2004 heeft wethouder (...) meegedeeld dat het bestuur van TYBB besloten heeft de overlast van de verlichting langs het hoofdveld weg te nemen door kappen op de armaturen van de lichtmasten te plaatsen.

Na onderzoek door de leverancier van de lichtmasten, de fa. Strago te Gorinchem, bleek dat dit een niet onaanzienlijke investering zou vergen en bovendien geen oplossing zou bieden voor de ondervonden hinder. De hinder zou niet het gevolg zijn van de verlichting van veld 1, die aan alle milieueisen voldoet, maar van de verouderde armaturen van drie lichtmasten die behoorden bij het oude, inmiddels buiten gebruik gestelde kunstgrasveld van s.v. TYBB. Aangezien bij veld 2 een nieuwe veldverlichtingsinstallatie in gebruik zou worden genomen, werd aangenomen dat vanaf dat moment de lichthinder tot het verleden zou behoren. Dit werd klagers bij brief van 17 november 2004 meegedeeld.

In antwoord op nieuwe brieven van klagers over de verlichting van het hoofdveld heeft wethouder (...) bij brief van 14 maart 2005 meegedeeld dat door de fa. Strago wordt getwijfeld aan het effect van kappen op de armaturen van de lichtmasten rond het hoofdveld. Daar deze kappen bovendien een aanzienlijke investering vergen, werd overwogen bij het hoofdveld nieuwe armaturen te plaatsen. De wethouder heeft het bestuur van s.v. TYBB verzocht voor 1 mei 2005 maatregelen te treffen.

Bij brief van 27 april 2005, door ons in kopie ontvangen op 29 april 2005, heeft het bestuur van de s.v. TYBB aan klagers bericht dat het hoofdveld een kunstgrasveld zal worden, met als gevolg dat nieuwe lichtmasten zullen worden geplaatst. Het bestuur van de s.v. TYBB zal er voor zorgen dat de oude lichtmasten van het hoofdveld vanaf 1 mei 2005 niet meer worden gebruikt.

(...)

Gelet op het feit dat de hinder veroorzakende lichtmasten sinds 1 mei 2005 buiten werking zijn gesteld, gaan wij er opnieuw van uit dat de klachten van verzoekers naar hun tevredenheid zijn afgehandeld.

Er zal een bouwvergunning worden aangevraagd voor de nieuwe lichtmasten bij veld 1. Uiteraard kunnen verzoekers daar desgewenst bezwaar tegen maken..."

D. Reactie verzoekers

Naar aanleiding van de reactie van het college van burgemeester en wethouders wezen verzoekers er bij brief van 7 september 2005 op dat de verlichting van veld 1 ook na 1 mei 2005 nog volop was gebruikt, onder meer tijdens een toernooi in augustus 2005. De toezegging dat die verlichting vanaf 1 mei 2005 niet meer zou worden gebruikt, was volgens hen dus niet nagekomen.

E. reactie gemeente

1. Van de zijde van de gemeente Haarlem werd per e-mail van 11 oktober 2005 bevestigd dat de verlichting van veld 1 in de maand augustus 2005 inderdaad nog was gebruikt. In dat verband werd het volgende opgemerkt:

"...Dit hangt samen met het feit dat voor de nieuwe verlichting een bouwvergunning is aangevraagd, maar nog niet verleend. De oude verlichting staat er nog en voldoet op zich aan de voorschriften. Zolang de bouwvergunning voor de nieuwe verlichting niet is verleend, kan de verlichting niet worden vervangen. De bouwvergunning en de milieuvergunning zullen naar verwachting eind van dit jaar worden verleend..."

2. In algemene zin merkte het college bij brief van 23 januari 2006 nog het volgende op.

"...Uit de klachten blijkt telkens weer dat er enige verwarring is over om welke lichtmasten het nu eigenlijk gaat. Voor wat betreft de toezegging tot het plaatsen van kappen gaat het om de bestaande lichtmasten van het hoofdveld (veld 1). Los daarvan speelt de vergunningverlening van lichtmasten rond het nieuw aangelegde kunstgrasveld (veld 2), welke vergunning na de daartoe doorlopen procedure is verleend. Deze lichtmasten zijn geplaatst.

Het is altijd de intentie van de vereniging TYBB geweest zoveel mogelijk de ondervonden lichtoverlast te beperken. Toen op grond van een advies van de firma Strago duidelijk werd dat het plaatsen van kappen op de betreffende armaturen geen oplossing zou bieden, en bovendien het hoofdveld zou worden vervangen door een kunstgrasveld, is gekozen voor het plaatsen van nieuwe lichtmasten c.a. Deze oplossing voorziet afdoende in de

problematiek van de ondervonden overlast.

Voor het plaatsen van deze nieuwe masten loopt de aanvraag voor een bouwvergunning. Helaas neemt deze procedure (art. 19 WRO) meer tijd in beslag dan waarop de vereniging gerekend had. Hierdoor heeft TYBB de toezegging om de overlast veroorzakende verlichting buiten gebruik te stellen niet gestand kunnen doen.

Van de vereniging TYBB, die een belangrijke sociaal maatschappelijke rol vervult, kan niet worden verwacht dat zij het tijdelijk zonder verlichting moet doen, hierdoor zou zij aanzienlijk in haar belang worden geschaad...”

Achtergrond